

מבניעיינות התאחדותנו

י"ל ע"י: התאחדות אברכים דקהל ימב לב דסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

חברת יסודי התורה
פרשת וירא
מס' ביצה לו: עד למ:
פרשת חיי שרה
מס' ביצה מ. סיום המס'

תנ"א (או מן תעמ"ר רב"י נחוראי'
והא רח אפ"ק לנשיאותין אין ארבעת חידושי'
מוב"ר רבינו שליט"א בסיום סוף קידושין

צדקות ונדיבות שרה אמנו

מהי שלש סאים קמה סולת. ובגמרא (בי"מ פ"ז ע"א) הוא אמר קמה והיא אמרה סולת מנאן שאשה ענינה צרה באורחים. והקושיא מפורסמת. ופירש הבעל שם טוב על פי משל: שהארי ציזה ואמר לגוריו אריות קטנים בנים שלו, ואמר להם: תדעו שאתם הגבורים אשר מעולם, וכל הבריות מחוייבים להתייראות מכם. פעם אחת הלכו האריות הקטנים לסבב את העולם בבטחונם וגבורתם כמו שאמר להם אביהם, ובאו לפלטיץ אחד חרב ובה היו כל מיני ציורים, וראו ציור אחד על הכותל, והנה שמשון הגבור עומד והורג את הארי ושטעהו כססע הגדי, וכאשר ראו זה האריות הקטנים ברחו ובהלה אל אביהם, ואמרו לו הלא אתה אמרת לנו שאנחנו הגבורים אשר מעולם כו' והרי ראינו שם זה הציור אשר נבהלנו מאוד, כי ראינו אדם אחד עומד והורג את הארי כססע הגדי, והשיב להם אביהם אדרבה, מזה נרע גודל גבורתכם, שזה אירע פעם אחת בעולם שאדם אחד היה גבור מאוד ועשה פלא חוץ מהטבע להרוג את הארי, על כן מציירים אותו לחידוש ולפלא, והוא שאמרו, כיון שכתוב בתורה צדקות ונדיבות שרה אמנו שהוא אמר קמה והיא אמרה סולת מנאן שאשה אחרת צרה באורחים.

כ"ה שם טוב

ויגש אברהם ויאמר האף הספה צדיק עם רשע. כן פירושו, האף הספה פ"י את החרון אף הספה ותעביר, צדיק עם רשע פ"י עשה צדקה עם רשע, היינו כמ"ש עושה צדקות עם כל בשר ורוח לא כרעתם תגמול וכו' והבן.

דברי ישראל

מהות תפילה שישלך על ה' יהבו

ויולך ה' כאשר כלה לדבר אל אברהם ואברהם שב למקומו. התהו"ק ספרה צדקת אאע"ה, דהנה הוא המליץ לפני הבורא על אנשי סדום להצילם, ואמר אולי יש חמישים צדיקים בתוך העיר וגו' חלילה לך מעשות כדבר הזה וגו', ואח"כ אמר אולי ימצאנו שם ארבעים ואח"כ אמר אולי ימצאנו שם עשרה, וכל עבודתו היה רק להצילם, אך לא פעל כלום בבקשתו אצל השי"ת שבשילם, כדכתיב אח"כ ה' המטיר על סדום וגו', אעפ"כ כשלא פעל כלום לא התעצב אברהם מזה, רק הוא עשה את שלו שהתפלל, וכשלא פעל בתפלתו לא היה זאת עסק שלו, כי ידע שהקב"ה כל דרכיו משפט ואין עול, ותקף אברהם שב למקומו היינו למדרגתו הראשונה. לעבור את השי"ת בשמחה כמקום, והתהו"ק היא נצחית וכן ראוי להיות כל אדם מישראל.

דברי יחזקאל

דאגת אברהם אבינו

שמעתי מאבא מארי זצ"ל פ"י הפסוק פ' וירא, וירע הדבר מאוד בעיני אברהם על אודות בנו ויאמר אלקים אל אברהם אל ירע בעיניך על הנער ועל אמתך כל אשר תאמר אלך שרה שמע בקולה, ופירש"י בקול נבואתה ורה"ק שלה ע"ש, ומה ענין רוח הקודש ונבואה לכאן, ועוד מ"ט הרע

לאברהם, וכי ה"י רוצה להחזיק בן מצחק ע"ז וגיע ושופך דם, ועוד מה לו להאריך על אדות בנו וה"י די באמרו וירע הדבר בעיני אברהם ותו לא. וי"ל דהאי לא הרע לו לשלוח ישמעאל על שה"י מצחק, אך הרע לו על אדות בנו דייקא בנו של ישמעאל, דדילמא נפיק מיני' בנין דמעלי והוה עברי אחסנתא מברא בישא לברא טבא, ואמר לו הקב"ה אל ירע בעיניך כי כל אשר תאמר אלך שרה שמע בקול רה"ק **שכתה ברה"ק דלא נפקי מיני' בנה דמעלי לעולם**, דבכ"י האי גונא בוראי שרי לעבורי אחסנתא, ורפח"ח.

חידושי חתם סופר מס' תוכחות (ג' ע"א)

תפילה החשובה ביותר

ויכול המים מן החמת ותשלך את הילד תחת אחד השיחים. שמעתי מ"מרה"ק מושיניצא זל"ה"ה וכמדרומה לי שאמר זאת בשם רבו הרה"ק מלוכלך זל"ה"ה וי"ע ועכ"ל, מה שנאמר גבי ישמעאל שהשליכה הגר אותו תחת אחד השיחים, היתכן שבנה מאברהם אשר היה חביב אצלה כבבת עינה השליכה אותו, ואמר הפירוש שהיא התפללה בכל כחה ואח"כ השליכה את הדבר על רצון השי"ת ועצה זו מועלת כמיוחדת בשתפלות, וכן הוא הפירוש ותשלך את הילד, היינו שהשליכה את ענינה על רצון הבורא בי"ה, וזה הוא"ל תחת אחד השיחים, היינו שיחם הוא תפלות כמו וירא יצחק לשוח בחדו, ותחת הוא במקום כמו תחת השור תחת השה, ואחד הוא המיוחד כמו שמוזכר בגמרא בכמה מקומות אחד המיוחד.

דברי יחזקאל

נבואה אחר נבואה

והעלהו שם לעולה על אחד ההרים אשר אומר אלך. ג"ל כי באמת ידע הקב"ה אף שרבר קשה מאד הוא לאברהם שישחוט בנו יחידו פרי אשר נחנט למאה שנה בידיו, אף על פי כן יעשה ולא יסרב, רק איך לא יעצב ולא יקרע לבו על כל פנים. ואם כן יהיה, אם כן לא יהיה יוכל או אברהם לקבל נבואה, דהא אינה שורה מתוך עצב אפילו של מצוה כמו שאמרו רז"ל (שבת ל' ע"ב), אם כן לא יוכל לקבל הנבואה דאך תשלח ירך. וישחוט יצחק, ואין זה רצונו ית"ש. לכך אמר קח נא את בנך וגו', רק שיהיה העשיה באופן אשר אומר אלך, ר"ל אשר אוכל עוד לומר לך מה שארצה, והיינו שלא תתעצב ואז תוכל לקבל הנבואה ממני.

שמעתי משה

אברהם אבינו לא התנשא כלל

וישב אברהם אל נערי ויקמו וילכו יחדיו, כי לאחר שחזר אברהם אבינו מן העבודה והנשגבה אשר פעל במעשה העקידה, ומה גם לאחר שהעיד עליו הקב"ה כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה, עם כל זה לא התנשא בקרבו כלל וכלל, וברוב ענוותנותו חשב בנפשו כאלו לא עשה כלום, והוא הכוונה וישב אברהם אל נערי ויקמו וילכו יחדיו, שהחשיב את עצמו במדרגה אחת עם נערי המנטרעים מן המצוות, והלך אתם יחדו כאלו היה שוה להם, ובשכר זאת הקב"ה זכר עקידת יצחק לזרעו אחריו עד עולם.

אוצר הגנוז

שמה קא גרים - קריאת שם לתינוק

ויקרא אברהם את שם בנו הנולד לו אשר ילדה לו שרה יצחק. בענין קריאת שם הילד הנמול ע"י ילקוט שמעוני ישעיה מ"א (תמ"ט) ד"א מי פעל ועשה קורא הדורות מראש, אלו זכו הדורות היה הקב"ה קורא שמותם כשם שקרא לאדם ולחיה שגא' ויקרא את שמם אדם. וכן אתה מוצא כשהיה הקב"ה רואה צדיק נולד, הוא בכבודו היה קורא שמו. קרא לאברהם והיה שמך אברהם, וכן ליצחק וקראת את שמו יצחק וכן ליעקב והיה שמך ישראל, וכן לשלמה, כי שלמה יהיה שמו, וכן ליאשיה הנה בן נולד לבית דוד יאשיהו שמו, ואלו זכו הדורות היה הקב"ה קורא שם לכל אחד ואחד ומשמו היו ידועים את טיבו ואת מעשיו וכו' ע"כ"ל והוא מתנומא, ובהזר בראשית (נ"ח ע"א): זכאין אינון צדיקיהו דרשימין ברשימו דגושפנקא דמלאך עילאה למהוי בשמיה רשימין ואיהו שוי שמיהן בארעא כדקא יאות.

ובב"ר (פ"ז י') ר' יוסי ורשב"ג, ר' יוסי אומר הראשונים ע"י שהיו מכירים את יחוסיהם היו מוציאים שמן לשם המאורע, אבל אנו שאין אנו מכירים את יחוסינו אנו מוציאים לשם אבותינו. רשב"ג אומר הראשונים ע"י שהיו משתמשים ברה"ק היו מוציאים לשם המאורע אבל אנו שאין משתמשים ברה"ק אנו מוציאים לשם אבותינו, וכו' ע"כ"ל.

בספר עמודי השמים עמוד ד' אות כ"ג כ' בשם הארז"ל שכל השמות שבעולם אינם במקרה כמו שחושבים הבריות שאביו קורא לו כן במקרה בלי שום טעם, אלא הכל בהסכמה מאתו ית' שגלוי לפניו מה ענין האיש הזה ופעולתו כן מזדמן בפה אביו לקרואו בשם, שהשם ממש יורה על ענין ופעולה שבאותו אדם אם הוא מצד הטוב או מצד הרע, ובאיזה אופן יה' הטוב שבו ובאיזה ענין הרע שבו הכל יורה עליו שמו והכל מרומז בשמו, ולא זו השם עצמו אלא אפילו מספר שמו וכל אות ונקודה שבו מורה על פעולתו ועניניו שאין באתו איש, באופן שאין דבר קטן וגדול שבכל איש ואיש שלא יורה עליו שמו, ואפילו כשמתמצא לפעמים אדם רשע ושמו יורה על הטוב יורה שיש בו ניעוץ טוב, ולפיכך ראשונים שה' יודיעין סוד זה היו בודקין בשמות כמו שמצאנו בכ"מ בגמרא וכו' ע"כ"ל.

בספר קול תתור של הגאון ר' הלל שקלובר שארו ותלמידו של הגר"א ז"ל, בפרק ג' אות י': כל איש ישראל יש לו שורש למעלה בשמו לפי שורש נשמתו וזכות אבות, כנודע שהשם הנקרא לילד בהולדו לא באיקראי הוא אלא מה שהושם בפי אביו משמים לפי שורש נשמתו לכל אחד לא פחות משבעה מספרים, וכולם מרומזים בתנ"ך או בחז"ל ולפעמים גם בשניהם בסוד מעשה וחשבון עפ"י ביאור רבנו (הגר"א) בתקוד"ח. שבעה המספרים בסוד על אבן אחת שבעה עינים, באים איש על דגלו באותות לבית אבותיו (לדוגמא יוסף בן יעקב, יוסף בן רחל, יוסף בן יעקב ורחל, יוסף בן יעקב בן יעקב, יוסף בן יעקב בן יעקב בן אברהם, יוסף... בצירוף שם משפחתו, יוסף... בצירוף שם מלאכתו, כפי שנקרא בפי הממון) כל אלה שייכים לצד הנורמז ונקלט בשיוונם הספרי לצד המרמז והקולט של אחד הנמצא בתנ"ך ובחז"ל כאמור לעיל. מקוד המקורות של המספרים היסודיים הוא בעשרת הנבדאים הראשיים שהם עשר הספירות שכל אחד מהם מיוסד על מספר יסודי עצמאי ולכן נקרא כל אחד בשם ספירה ובסוד ספירה, והם הראשונים כבונת הפסוק המוציא מספ"ר צבאם כנודע, וכן כל הענין של צירוף אותיות שבהם נבראו שמים וארץ.

(ממשך בעמוד ד)

היקולא דידיקיא

הרה"ק רבי מנחם מענדל מקאסוב זצ"ל
י"ז חשוון שנת תקפ"ז לפ"ק

הרה"ק רבי מנחם מענדל מקאסוב בעל "אהבת שלום" בן הרה"ק רבי יעקב קאפלי חסיד מקולומיאי, נולד בשנת תקכ"ט לערך, קיבל מאביו הק' ונסע אל הרה"ק מלובסק הרה"ק מסאסוב והרה"ק רבי צבי הירש "הגמדי מנדבורנא" והרה"ק מטשערני אוסטרא, כשעלה רבו הק' מטשערני אוסטרא לארץ ישראל והסמוך על ידו להתיישב עדה בישראל, נסתלק י"ז חשוון תקפ"ז ומנו"כ בעיר ממלכתו בראסוב.

משלל נאים ומגוהי שפלים

פעם אחת שבת הה"ק מו"ה פייביש מזבזריא בק"ק סקאלא ונסע לשם גם תלמידו הרב מהרמ"מ לקבל פניו, ויען לא היה לו עגלה, כתת רגליו והתנהג לאט, והגיע יום ה' תעניתו ערב לאיזה קרטשטו, והכחור אלצהו ללון שם יען כי כבד עליו הדרך מהתענית שהתענה כל היום כולו, ושאל את הבעל הבית היש פה מקום ללון, והשיב ללון יש, אבל ארוחת ערב אין לו מה ליתן לפניו, שום מזון ולחם אויל מכלניו, שגם עוללים שואלים לחם ופרש להם זה ב' ימים, ולא נכחד כי אם גם הכסף לא נשאר בלתי גויתנו, והפרנסה חדלה בכל מכל כל, ואני חייב לשר הכפר סך גדול שכירות מהקרטשטו, ובקרב הימים כאשר ישלח לי הסרומן באם לא אשלם אז יאסירני איסור עולם, במאסר אני ובני, ויאסרו חבלי מות, וכשפסס בימים להם. הרבי מקאסוב כשמעו את ההתנגלות של הבעל הבית וצעתו הבאה אליו, מאוד עגמה נפשו עליו, וכל הלילה לא נתן שינה לעינו ולפעמיו תנומה. הבוקר אור, הוא הכין ומצעדיו לשום לדרך פעמיו ולקבל ברכת הפרדה מהבית, ובכרז כל לבו, שהש"ית יעורר לו והלך לדרכו לאט לאט, וירא והנה עגלה מרותמת באה מפתח עינים, ובתוכה יושב יחידאי איש יהודי, ובקרב אליו שאול שאלו לו האיש, ששם בדרך, לאן אתה הולך, השיב לו להרבי מזבזריא, אמר לו קום שבה ממך על הכסף, וגם אנכי נוסע לשם. ואמר לא אסע עמכם, בלתי אם תתנו לי עשרים ר"כ מקודם, ומה מאוד חרה אף העשיר בו. ויאמר אליו, לא די שאקחך על העגלה בתכם, אלא שתבקש גם שכר, אני בדתתי ליתן לך נדבה הוגנה, אבל לא סכום רב כזה. והרה"ק תאמניו לו שאינו צריך עברי שום מעות, רק הוא לטובתכם ולטובת אחריכם.

העשיר דרש ממנו לידע מה זו הטובה שיכול לצמוח מזה מלבד מצות הצדקה, והוא השיב דברים היוצאים מן הלב בשפה ברורה בעניניהם, מן יודע מה יולד מים, לגלל הוא החזור בעולם. כפירש"י על הפסוק כי בגלל הדבר הז"ה. קיצור הדברים כי הדברים שיצאו מלב טהור נכנסו בלב העשיר, ומלא את מבוקשו ונתן בידו הסך עשרים ר"כ בשלימות, וכאשר קבל הסך, אמר לעשיר עתה לא אוזו מכאן, עד אשר תשוב עמי בחזרה לקרטשטמי הנוכחי, למשך תראו גודל המצוה שקיימתם, והחיייתם כמה נפשות, הטפוסים ברע, וישבו שניהם על העגלה ובאו בחזרה, ומסר לאראנדאר מהקרטשטמי את הסך הנ"ל, ואמר לו שילך העירה, לקחת יין מרוב עינים, והבטיח לו שהמזון והלאה יצליח בכל אשר יפנה, ואח"כ אמר הרב מקאסוב להעשיר שנסע עמו, מצוה גוררת מצוה, ותפיל בכלאן תפלת שחרית ועד כולתו להתפלת תמסור איזה סך קטן להבעל עגלה שירוצך עם סוס להכפר ויחך להם לפי הסף, ובעבורי לטעדת שחרית.

העשיר הוציא מאמתחתו ב' ר"כ ונתן להבעל העגלה להביא לחם מחרים, ולא איחר הער הבעל העגלה מלבוש עם שק מלא לחם, ויחלק הה"ק הלחם להעוללים השואלים לחם, והמותר מהלחם הובית שיהיה מוכן לחות על שבי"ק. למעט מהם החיוב גם עבורם מוונות על הדרך, והיה די והותר, וכאשר קבלו ברכת הפרזיה אמר הה"ק לאראנדאר מהקרטשטמי בסוד גדול, תדע כי מעתה תעלה מעלה ותרבות הימים העשיר הזה ידע עשר מעלות אחריות ואתה הוכרח לשלם לו טובה תשובה, לכן הוי זהיר ברוחך בל תבעט, וקיבל עליו. המה נסעו משם ובאו להרה"ק מזבזריא, ובגודל חדקית האנשים לא היה ביכולתם ליכנס אל הקודש פנימה, עדי כי ראה אותם הה"ק מזבזריא, ואמר להאנשים, פנו מקום לושעי מצוה, וכנסו שניהם, וכאשר התחיל הה"ק מקאסוב לספר את פועלת העשיר בגודל המצוה אשר עשה שהחיה כמה נפשות, השיב הה"ק מזבזריא ידעתי בני ידעתי, אכן רצוני לידע אם אמרת למחויק הכפר שיעד א"ך להתנהג במשך הימים, אמר לו אמרתי, וקיבל עליו. כעבור שב"ק והעשיר נסע לדרכו שמח וטוב לב ופגעי הזמן הלכו אחריו לאט לאט, עד כעבור איזה שנים שפלא ממדירתו ונעשה עני ואביו, בעירום ובחוסר כל, וההכרח אלצהו להתעורר רגליו על פתחי נתיבים, לקבל על יד. בימים אלה ושהיה הרבי מקאסוב הגדול, וגם בעל הקרטשטמי שקיבל ממנו הסך עשרים ר"כ עלה למעלה ראש כבסתת הה"ק והעשיר הנותן, כתת רגליו עם עדי איזה עינים איזה שנים, עדי הגיע לשער קאסוב, והוא לא ידע כי הוא זה הרבי שמסר לידו הסך הנ"ל, רק אמרו האורחים אליו בנינו להרבי והוא יתן לנו נדבה הוגנה כדרכו, ובדרך גולם על מפתן בית הה"ק, והעשיר בתוכם, הוא לא הכיר את הרבי אך הרבי ידע ממנו עוד טרם בואו, כי בוא יבוא, כאשר נספר. וכאשר רצה לשפוך שיחו לפני הה"ק עם הקוויטו אשר בידו, ויחוקו לחד אחר ואמר לו

שמעולם לא עבר בדרך הזה, כי שני עירות קיטב וקאסוב ידוע לכל המדינה שסמוכים תמה, ושאלוהו מאין אתם, השיבם שהוא ממדינת רוסיא, וסיפר להם הכל כאשר לכל, גם מה שהוא מבקש עתה. ובאותו העלה ישב גם השו"ב הר"ר העגדיל ז"ל ובשמנו הדברים האלה הנוגעים אליו, אמר לו, אברך לא תצטרך לילך עתה, כי אני הוא איש הנוכחי הצריך לך, ואני נוסע עתה להרה"ק ואם תרצה שב עמנו ובעת שאסע לביתי גם כבודו יוכל לנסוע עמנו ואז אנסה, ותיכף ישב האברך בעגלה וחזר לעיר קאסוב.

ובנסעם עלי הדרך התחיל האברך לדבר עם הר"ר העגדיל דברי תורה עד שהגיע לפניו איזה קושיא חריפה כי האמין שה"י העגדיל יצטרך להיות רב גדול בתורה עד שה"ק לא ירצה להסכים על שום אדם שיהיה שו"ב כי שיראו תועלת הר"ר העגדיל השיב לו הר"ר העגדיל, ידידי, להוי ידוע שאיני למדן, רק מה שאצטרך לעבודתי עבודת הקודש לא יותר, לזאת אל הדבר עמדי בדברי חרופות, כי לא אענה לך, ומיד כשמעו הדברים האלה, התחיל לבבבו לתמוה הרבה הפלא ופלא, הכי תלוי כזה שאינו בר אוריון יצטרך אדמו"ר תועלתו, עד שעברה במחשבתו מחשבת פגול גם כן על אדמו"ר הקדוש היינו מסתמא גם אדמו"ר אינו למדן ואיש פשוט הנהו, ובמחשבה רעה הזאת נסע בעל הדרך עד שבא העירה, וכעבו שמה איזה שמים וחזרו לעירם, והיה בלב באו לבית הר"ר העגדיל והתחיל לנסות אותו בעיני האמונת הזאת, והאברך היה כמו שהתחיל עתה ללמוד האמונת הזאת כי לא ידע מאומה מתחילה על סוף, והתחיל לדבר עמו בדיני שחיטות וטריפות ולא ידע כלל.

קיצור הדברים כי מה ששאל אותו הן בדבר האמונת והן בדיני זביחה, לא היה ידע מאומה, והאברך התפכו פניו כמו שולי קדירה כי הוא ידע שאיש מושלם הוא בכל זה, והראה לו המכתבי תעודה לפני הר"ר העגדיל, ותמוהו שניחם על הדבר הזה, וכי בזמן קצר כזה ישכח הכל, אין זאת מדרך הטבע. ויהיה כאשר נתעכב איזה זמן אצל הר"ר העגדיל וראה שאינו בקי כלל בדברים האלו, תמה הר"ר העגדיל מאד על הדבר הזה, כי הבין שאין זה דבר פשוט, ועלה ברעיונו האורח מסתמא היה לך איזה מחשבה לא טובה על כבוד קדושת אדמו"ר, ומחמת המחשבה הזו קרה לך הדבר הזה, כי לא יכול להבין שיהיה דבר אחר בנידון הזה, והשיב האברך והודה לו על הדבר הזה, אמת כדברכי כי הוא, סיפר לו הכל ויהיה ולא בוש, אז אמר לו הר"ר העגדיל, עתה שתבש בחזרה להרה"ק ותתפלל לפניו בפשיטו ידים ורגלים, ותבקש שליחה ומחילה ממנו, כי הה"ק הזה נורא הוא מאוד, ושמעו לו ובא אל הה"ק ונפל לפניו ארצה וחילה פניו לסלחו לו על מחשבתו מחשבת תיעוב ופגול, והרה"ק השיב לו סלחתי כדברך ושוב לר"ר העגדיל בחזרה ותביא בידך מכתב תעודה ממנו, וחזר בחזרה לר"ר העגדיל והתחיל לעובר בעבודת הקודש וזכר הכל ר"ר העגדיל ראה שהוא אומן מופלא מאוד בכל עיניו זביחה, וגם בדיני שו"ב הוא מקי מטאז או כתב לו הדעתנו כראוי לו, ושוב חזר להרה"ק, ותיכף אמר לו הה"ק הנה יש מקום אחד טוב במדינה זו ונסע שמה, כי יצטרכו עתה לשו"ב, ואני אתן בידך מכתב לאנשי המקום ובודאי יקבלו אותך.

דבר אחד אני אומר לך, אשר אם ירצו הקהל שתתחונם על איזה מכתב תשמע לדבריהם. ותיכף קבל ברכת פרידה מהרה"ק ונסע לדרכו. וכאשר בא למקום חפצו, והראה לפני קהל רוי"ט דשם המכתב תעודה שיש תחת ידו, ובראשם המכתב מהרה"ק הנוכח, מיד הסכימו עליו לך הקהל, וככתבו מכתב "כנסות" וחונמו כל בני הישוב עליו, אך אמרו לו שיצטרך לחתום על איזה דברים שייבקשו ממנו, השיב הנני, כי זכר דבר קדשו של הה"ק, ובאותו מכתב כתבו אשר השו"ב מבטיח להם שלא יסע לקאסוב להרה"ק הנוכח ויהיה כאשר ראה הדברים האלו, עלה בגופו כמו קדחת מופלא, וכי על זאת אני אחתום, כי כבר ראה גדולת הה"ק, אך זכר דברי הה"ק, וחתם עליו בעל כרחו וישב שמה זמן מה בהרחבה גדולה, עד שערב במחשבתו והתחיל לדלוך בגופו שלחבת עצומה מקודשת אדמו"ר, וידען קמאז ש"א"י לו לנסוע אצלו כי ידע שבטח לא יהיה לו פרנסתו אם יסע להרה"ק.

אמנם לא נתן לפעמיו תנומה, וביום ובלילה לא השיח דעתו מזה, כי בער בו מאוד קדושת הה"ק עד שנגמר בדתו, יעברו עלי מה הש"ית יזמנו לו טרפי מבוקם אחר, ואני מוכן לנסוע לקאסוב, וכן עשה, ונסע לאיזה יומא דפגרא להרה"ק וכאשר עברו איזה ימים מעט שבא להצרות קדשו, אמר לו הה"ק הלא אתה שו"ב ומדוע תעכב את זמן מרובה, הלא בודאי יצטרכו לך, השיב השו"ב לא יש לי מה לנסוע לביתי, ענה הה"ק ומדוע? וסיפ"ל להשיב הכל. אז השיב הה"ק אני אומר לך שתסע למקומך ולא יחסר לך מאומה מחמת זה שאתה חושש שיטענו עליך שבער על הכתב שחתמת עמך, דע כי לא יהיה שום איש פוגע פיו עליך בעבור זה, והאברך שמע לדברי קדשו ונסע לביתו ובניו הישוב ידעו שהיה בקאסוב ושום אדם לא אמר לו כלום, ומאז והלאה נסע בכל פעם ואין פוגעה פה. נאמן שתיח

איעצך ויהיה אלקים עמך, אתן לך מכתב לאיזה עשיר מאנשי שלומיו ועל ידו נבוא לך שיעה, האיש נעמד משתאה ומחרשי, והוא מסר לידו מכתב חתום לאיש מחויק הכפר, אשר פת דר במקום אחר, והעני הזה לא ידע מה מאומה, ומה שכתב בו, ובהגיעו לביתו ומסר לו המכתב לא הכירו כי כבר עברו יותר מטי"ו שנים מזה, אך הוא אמר לו ותיכף עוד טרם פתח את האגרת, ידעתי כי הוא מהרה"ק מקאסוב, שגראה אלי בחלומי שהגיע העת שאשלם לכם הטובה שיעשיתם עמדי מזה כאשר הבטחתיני בעת מסר לידי העשרים זהובים משלכם, ואתם אם כי מדעתם מנגד, בכ"ז לא האזנתם תוכן הענין המדובר.

הדבר יצא מפי הבעל הבית ופני העני צהלו מרוב שמחה, ואמר לו הבעל הבית קום שבה עמדי דע כי אחשוב מה שחנני הש"ית. ואחר כך נסע שנינו לקאסוב ומה שיאמר הרבי כן קום, וכי עשה, והאיש יצא הפער בקאסוב במכוון אין אתה יודע, רק זאת שתנו לו סכום גדול עצום ורב, ונעשה גם הוא בחזרה עשיר גדול במקום על פי הבטחת הה"ק. נאמן שתיח

הרה"ק ז"ל יש עיני השחנתו על השו"בים בכל מקומות ממשלתו, ושים לחוק שלא ירם איש את ידו לשחוט טרם ללמד אצל השו"ב המובהק מו"ה העגדיל ז"ל שו"ב דק"ק קיטוב סדר החשחזה שלו, שהוא היה מומחה גדול בזה, ואך אחר שקיבל "מכתב תעודה" מן העיר, הרשות נתנה לו לברך את הזו"ה [ברכת השחיטה]. ולהיות כי הזכרתי את השו"ב המומחה ר' העגדיל ז"ל, על כך אצינה כאן מעשה פלא שמעתי מיוק אחד האמון בדבריו, והוא מישו"ב עני מקאסוב ומעשה זו נודעת שמה עד היום, כי במדינת רוסיא היה אברך אחד למדן וחרוף גדול ונסע בת גביר אחד כראוי לו עם כמה אלפים נדונים, ואחר כלות איזה שנים שישב אצל חותנו ולא עשה שום מסחר, אמר לחותנו שאין תכלית בעדו שישב כך עד תורה עם דרך ארץ ושמע לקול חותנו ועשה איזה מסחר, אמנם לא הצליח כלל במסחרו, וכל נסע שעשה יד פלאים והפסיד דמים הרבה עד שבאותו הזמן מת חותנו, והוא נשאר בערם ובחוסר כל בלי שום משען וסמך, עד שבי"ב מבקשים ללחם וגבל לבלבו ואין בידו לפרטה, והתיישב את עצמו שיתחיל ללמוד מלאכת הויכחה וכן עשה והתחיל לעבוד עבודת הקודש, עד שבזמן קרוב נגמר בידו העבודה הזאת, והשיג מכתבי תעודה מהשו"בים מורבים כיאות לו, כי חף שיהיה למדן גדול אצל אף האמונת עתה בידו היטב אף נעים, ואחר שיהיה בידו גם תועלתו המעידים עליו ועל אמונתו, התחיל לדרוש לאיזה מקום מנחה, וחלף ועבר זמן כביר ולא הצליח גם בזה, עד שפעם באיזה איש ממדינת הליצ'י וסיפר לו לבבו המר רי"ל. והאיש הנוכח היה מחסדי הה"ק מו"ה מנחם מענדל זצ"ל. ענה האיש הזה, שמע לצעתי שאני אומר לך ובטח תצליח בזה. היום ממדינתני יש עיר קאסוב ונמצא שמה הה"ק הנ"ל, והרה"ק הזה הוא רב וראש על רוב בני המדינה, היינו להעמיד שו"בים וכדומה, הממשלה הזו נתונה בידו, וכבכמה מקומות פקד שו"בים ושמע ישוב הולך למרחוק. לאת שמע לדברי, ולכל לעיר הויתם ותבקש ממנו זה הדבר שדברת, ותראה לו המכתב תעודת שיש בידך ובודאי ישמע לברך ויתן עבורך איזה מקום מנוחה.

והאברך כשמעו הדברים האלה לא עשה שהיות הרבה והתחיל לנסוע לעיר קאסוב, ומסתמא היה מרוחק רב, עד שבאיה שבעות בא למחוז חפצו להרה"ק הנוכח, ואחר שנעכ איזה ימים אצלו, התחיל לדבר עם הה"ק אשר היה בלבבו ובכה במר נפש שיראה להצדיק ולקודש אותו באיזה מקום פרנסה. השיב לו הה"ק, הלא הניטח הוא אצלי שאיני נתון מכתב הדראה או להעמיד שו"ב באיזה מקום אשר יש לי כח להעמיד שו"בים, עד שיבא השו"ב בידו הדראה מהשו"ב המובהק הר"ר העגדיל מעיר קיטוב הסמוך אם תנשחן לי והדאה כמנו, אז נדבר בזה, ועד שלא יהיה בידך כזה אין כדאי לדבר בזה. מיד יצא האברך הזה מחצרות קדשו והתחיל לשאלו את הדרך לעיר קיטב, והיה בצאתו מן העיר לכל אדם שפגמו בו שאל אם עדי יש מרחק רב לעיר קיטב, כי מעולם לא היה בדרך הזה, ופגעה על עגלה עם יהודים הנוטעים מעיר קיטב לעיר קאסוב, ושאל להם כי כזאת, והיהודים האלו הכירו בו שאיש האינו ממדינה זו, כי ראו

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

ויאמר ה' אל אברהם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך, ופירש"י להנאתך ולטובתך ושם אעשך לגוי גדול כאן אי אתה זוכה לבנים, ועוד שאודיע טבעך בעולם. והעיר מרן דו"ז זללה"ה בדברי יואל בפרשתו (עמוד רו) דלכאורה אין זה מעליותא לאדם כשעושיין לו נס, דכבר אמרו חז"ל (שבת נג): כמה גרוע אדם זה שנשתנו לו סדרי בראשית, גם מבואר בגמרא (שם לב). כל העושיין לו נס מנכין לו מזכותיו, ומשמע מזה דאינו טובה לאדם שיעשה לו נס, ואם כן איזה הנאה יהיה לו לאברהם אבינו מזה. והאריך שם ליישב דבגס מפורסם שנתרבה כבוד שמים אינו גרועותא, ע"ש לדרכו. ואף אנו נימא בה מילתא.

ונראה על פי מה שכתב בבית שמואל אחרון (פ' מצורע) על אמרם ז"ל (ערכין טז): מפני מה אמרה תורה מצורע בדי ישב, הוא הבדיל בין איש לאשתו לפיכך אמרה תורה בדי ישב. כי אמרו חכמי הרופאים דצרעת בא מתגבורת מרה שחורה, ומרה שחורה בא מהתבודדות, ורפואתו שילך בין בני אדם, ואם כן היה לו להמצורע לישב בין בני אדם, אלא שכתב הרמב"ם (מורה נבוכים ח"ב פכ"ט) במאמר המדרש (ב"ל פ"ה ס"ה) וישב הים לאיתנו, תנאי התנה הקב"ה עם הים שיקרע לפני ישראל, כי השי"ת לא רצה שיהיה אחר בריאת עולם שינוי טבע, ולכך התנה עם הים בשעת הבריאה שיקרע ולא יהיה שינוי טבע. ולזה אמרו בגמרא (פסחים נד). שהתורה קדמה לעולם, כי התורה אמרה דברים שהן שלא כדרך הטבע, כמו במצורע שאמרה בדי ישב, והשי"ת לא רצה שיהיה שינוי הטבע אחר הבריאה, לכך קדם התורה לעולם, ואם כן הרי כך דרך הטבע בבריאה, מאחר שכך מבואר בתורה שקדמה להבריאה, וזה פירוש הגמרא מפני מה אמרה תורה בדי ישב, הלא זה שלא כדרך הטבע, לזה השיב לפיכך אמרה תור"ה, דכיון שנכתב בתורה אשר קדמה לבריאה, הרי דרך הטבע היא כך, עכ"ד. ובזה כתב א"ז זללה"ה בישמח משה (פ' תזריע) לפרש הגמרא (פסחים נד). התורה קדמה לעולם וישראל קדמו לעולם, דהיינו דחוקי הטבע לא שלטה בהם, וכל מה שנשתנה לטובת ישראל הושם בטבעם מתחילת הבריאה שישתנו ואין בזה בגדר שינוי הטבע, עכ"ד.

ובזה פירש א"ז זללה"ה בעצי חיים (פ' בראשית) קישור סוף התורה בתחלתו, לכל האותות והמופתים וגו' אשר עשה משה לעיני כל ישראל, ויקשה על זה הא היא שלא כדרך הטבע,

דברות קודש

מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ס"ג פרשת לך שנת תשס"ט לפ"ק
נתפרסם ע"י ועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

והקב"ה אינו רוצה בשינוי טבע. ועל זה אמר בראשית, בשביל התורה שהנקרא ראשית, ובשביל ישראל שנקראו ראשית, היינו שהם ראשית וקדמו לעולם הטבעי, ועל כן גם האותות והמופתים אשר עשה משה לעיני כל ישראל, לא היו שום שינוי טבע לפי שהם קדמו לבריאה, ובדרך הטבע הוא כך, עכ"ד. (והאריך בזה גם מרן דו"ז זללה"ה בדברי יואל בכמה מקומות).

ובזה יתיישב מה שפי' רש"י לך לך להנאתך ולטובתך, כי אברהם אבינו הוא היה ראשיתו של כלל ישראל, וממנו נוצר אומה הישראלית אשר קדמו לעולם, וכולה בתר רישא גריה, ועל כן כמו שבני ישראל הם חוץ לטבע, גם אברהם אבינו לא שלטה בו חוקי הטבע, ולזה שפיר כתב רש"י ל להנאתך ולטובתך, כאן אי אתה זוכה לבנים, אבל בארץ ישראל יזכה לבנים ויהיה להנאתו ולטובתו, ואף דאמרינן כמה גרוע אדם זה שנשתנו לו סדרי בראשית, לזה כתב רש"י ל ועוד שאודיע טבעך בעולם, היינו טבעו של אברהם אבינו שהוא שונה מחוקי הטבע של בריאת העולם, ואדרבה טבע העולם משועבד אליו, אבל אצלו נשתנו חוקי הטבע מששת ימי בראשית.

והנה הקשו המפרשים (עיין רמב"ן פ' בחקותי) על הא דכתיב אם בחקותי תלכו וגו' ונתתי גשמיכם בעתם, האם זהו מחוקי הטבע שאם יעסקו בתורה ויקיימו מצות ונתתי גשמיכם בעתם ואם לא לא. אמנם לפי האמור הרי כיון שנאמר כן בתורה זהו חוקי הטבע, כי התורה הוא למעלה מהטבע, ואם בחקותי תלכו שתהיו עמלים בתורה, ונתתי גשמיכם בעתם, ישפיע הקב"ה פרנסה, ואינו חוץ לדרך הטבע, אלא זהו מחוקי הטבע, כיון שכתוב כן בתורה.

ובדרך זה יש לרמוז הכתוב ואעשך לגוי גדול, רמז על שעתידין ישראל לקבל התורה, וכדאיתא במדרש רבה (פל"ט ס"א) שאמר לו אברהם ומנח לא העמדת ע' אומות, אמר לו אותה אומה שכתוב בה (דברים ז ד) כי מי גוי גדול וגו' אשר לו חוקים ומשפטים צדיקים אני מעמיד ממך. והרי הטבע

משועבד לחוקי התורה, כי מה שנאמר בתורה זהו מחוקי הטבע, ואם יבואו בביהמ"ד ויעסקו בתורה ויהיו דבוקים בהתורה הקדושה שהוא למעלה מן הטבע, אז יזכו שיהיה ואברכך בממון, שישפיע הקב"ה השפעת ממון ונתתי גשמיכם בעתם.

ב

אמנם יש לפרש עוד דאיזה הנאה הוא לאברהם אבינו שישתנה הטבע בשבילו. אך ביאור הענין דהנה איתא במדרש רבה (פי"ב ס"ט) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אמר רבי יהושע בן קרחה בהבראם ביותו של אברהם. ולפי זה דבריאת שמים וארץ היה בזכותו של אברהם לא שייך למימר שאברהם אבינו יהיה משועבד אל חוקי הטבע, שהרי כל בריאת שמים וארץ הרי היה בזכותו של אברהם אבינו ואדרבה הטבע משועבד אליו, ואם כן שפיר יהיה להנאתו ולטובתו.

ובזה י"פ דברי רש"י ל ואגדלה שמך, הריני מוסיף אות על שמך, שעד עכשיו שמך אברהם, מכאן ואילך אברהם. ולהלן כתב רש"י ל עה"פ (בראשית טו ה) ויוצא אתו החוצה, אמר לו צא מאצטגנינות שלך שראית במזלות שאינך עתיד להעמיד בן, אברהם אין לו בן אבל אברהם יש לו בן וכו' אני קורא לכם שם אחר וישתנה המזל. ולפי דרכינו הכוונה אברהם אינו מוליד, כי לא היה אפשר לעשות לו שינוי הטבע, דכמה גרוע אדם זה שנשתנו לו סדרי בראשית, אבל אברהם מוליד, כי אברהם אותיות בהברא"ם להורות דבזכותו נברא העולם, ואם כן אינו שינוי הטבע, אלא מעת שנשתנה שמו לאברהם דמורה שבריאת העולם היה בשבילו והטבע משועבד אליו שפיר משתנה הטבע בשבילו, דזהו טבע הבריאה. ולזה אמר לו הקב"ה ועוד שאודיע טבעך בעולם, שיוידע בעולם שאברהם אבינו הוא טבע הבריאה דבשבילו נברא העולם.

השי"ת יעזור שיהיה לנו הזכיה להיות אותו אומה שכתוב בה ומי גוי גדול וגו', כולנו זרע אברהם אבינו, והברכה שהבטיח הקב"ה לאברהם אבינו ברוחניות ובגשמיות נאמר לשעתו ולכל הדורות, ודיבורו של הקב"ה הוא נצחי לזרעו של אברהם אבינו עד סוף כל הדורות, וכל מי אשר בשם ישראל יכונה והוא מצאצאיו של אברהם אבינו זוכה להנות מברכות הללו. השי"ת יהא בעזרונו שיהיה לנו חלק בברכות הללו הן בגשמיות הן ברוחניות ובכל הענינים, ובני ישראל יזכו לבני חיי ומזוני רוויחי וכל טוב, עדי נזכה לביאת הגואל בהתרוממות קרן התורה וישראל בהתגלות כבוד שמים עלינו בכמהרה בימינו אמן.

צפילי הלכה

בירורי הלכות, נערך ונסדר ע"י מערכת "בית ועד לחכמים" שע"י מבצר הכוללים קרית יואל וחומו למראת ענינו של הגה"צ זומ"צ קרית יואל שליט"א
 לחצרות והארות: 845 662 4936 או ע"י הפקס: 845 781 7213

דין הפותל חבלים - ודין טוויסטערס

(א) הפותל שני חבלים זה עם זה [היינו כמו חוט של הציצית ששזור עם כמה חוטים], באופן שמתקיים ואינו נפתח אפילו בלי קשר על גביו, הוא איסור תורה והוא תולדות מלאכת הקשירה,¹ ואם שזירתו אינו מתקיים לעולם ולאחר זמן נפתח מאליה, הוא איסור דרבנן.²

(ב) וע"כ אם נפתח השזירה של אחד מחוטי הציצית אסור לתקנו וכן אסור לפתוח השזירה של חוטי הציצית, דהוי תולדה ממלאכת מתיר.³

(ג) וע"כ יש מחמירין בטוויסטערס שלא לכרוך שתי ראשיו זה עם זה אם אין בדעתו לפתחו בתוך מעת לעת, ונכון להחמיר בזה,⁴ ויש שלמדו זכות על המקילים בזה, [ואם בדעתו לפתחו תוך מעת לעת, מותר לכו"ע לעשותו]

(ד) והעצה לזה, שלא יכרוך שתי הראשים זה עם זה, אלא יכרוך הטוויסטער גופי כמה פעמים בעיגול סביב הפלעסטיק בע"ג (כדרך שלובשין הגארטל שמסובבין אותו כמה פעמים) ואח"כ יכול לתחוב ראש הטוויסטער בתוך הכריכה.⁵

(ה) לפי הנתבאר שנכון להחמיר שלא לכרוך שני ראשי הטוויסטער זה עם זה, הוא הדין שנכון להחמיר שלא לפתוח טוויסטער ששני ראשיו נכרכין זה עם זה, אלא ישלוף את הטוויסטער מהבע"ג בלי שיפתחנו, דבכה"ג מותר לכו"ע כיון שהכריכה לא נפתח

=====

¹ מג"א (סוסי"י ש"ז) מדברי הרמב"ם, וע' בפמ"ג (א"א סוה"ס) דדוקא בחוטים גסים ועבים היו תולדות קושר, אבל בחוטים דקים חיובי משום אורג
² תניא (סעיף י"א) שמדברי סופרים אסור בכל שהוא עיי"ש, ומסתבר שצריך שעכ"פ יתקיים לאיזה זמן, שאם נפתח תיכף לא ערף מקשר גמור דמותר אם אינו מתקיים ליום אחד
³ מג"א (הג"ל) מדברי הרמב"ם

⁴ שו"ת ועין יוסף (ח"א סי' קצ"ג), ועיי"ש שכו' בהמקיל והסומך בזה על הפוסקים שמותר לעשות קשר בפחות מז' ימים, יש לו על מי לסמוך, אבל בעל נפש יחוש להחמיר כל שאינו עשוי להתיר ביומו עכ"ד

⁵ כדעת הויען יוסף הג"ל, וגם השבט הלוי (שמלמד וכות על המקילים כדלהלן) כתב במקום אחר (ח"י סי' ס"א) שאם מסבכים הרבה פעמים יתכן קצת דמיון לחבל, ובודאי יש מקום להחמיר כדי שלא יבואו לעשות בדרך איסור עכ"פ מדרבנן עכ"ל

⁶ שו"ת שבט הלוי (ח"א סי' נ"ה) כתב דיש ג' צדדים להקל בזה, א) ד"ל פותל פתילה שהוא רק תולדה דקושר, אסור רק בעומד להתקיים לעולם, אבל חז"ל לא גזרו ע"ז הגזירה שאסור אפילו קשר לזמן, ב) דיש ראשונים החולקים על הרמב"ם ולא אסרו הפותל כלל (עבה"ל בס"י ש"ד סעיף ד' ד"ה חותלות) ג) ד"ל דכאן שעיקרו נעשית לסבב החבילה כדי שיחזיק מעמד על מנת לפתוח ולסגור, ואינו דרך קשירה כלל רק דרך סיבוב בצורה שאפשר לפתוח בקל, ודינו כמו פותחות בעלמא, וסיים שאע"פ שאין אני סומך על אחד מהצדדים להקל כי אם בצירוף כולם וגם אומר דמי שמחמיר בזה אינו מן התמהוים, מ"מ לפענ"ד אין מקום להרעיש על המקילים ויש ללמד זכות על ישראל עכ"ל השב"ל, והגה"צ שהדומ"ץ שליט"א ציין לשו"ת מרפא לנפש (להג"צ מפריימאן זצ"ל - ח"ד סי' ס"ח) שהקול ג"כ בזה

⁷ מבואר ברמ"א (סי' תרנ"א סעיף א') דזה לא הוי קשר כלל ודינו כענינה וזה נקרא בחז"ל "אגודת ירק", וע"ע בבה"ל סי' שכ"ד (סעיף ד' ד"ה רק) פ"ש

אוצר הגנוז

(המשך מעמוד א)

רבינו היה נוהג לדייק בשמו של כל אחד ואחד כמו שמובא בגמרא על ר"מ (יומא פ"ג) ענין ההוא כסנאי ששמו הי' כידור, כי דור התפוכות וכו' ונראה כי ר"מ הרגיש שאותו האיש נדבק בקליפות עמלק ששך הוא בחושבו, כי דרכו של עמלק להתהפך באחיות עינים כנדוע. ומעשה שהיה בפניו, פעם הכיר רבנו באחד מתלמידיו כי רוח עצבות זרה שולטת בו ושאלהו על שם משפחתו ויאמר לו כי שם משפחתו מאלין ויאמר לו רבינו לשנות מיד את השם הזה שהוא בגימטריא כמו שם הס"מ (סמאל).

יש לפעמים אשר דוקא צדיק גדול מאנשי מעשה נושא בתוך שמו אחד המספרים שהוא בדומה לאחד המספרים של כוחות הטומאה בחינת זה לעומת זה עשה אלקים. עפ"י ביאור חז"ל, כדי שכת הקדושה יכריע את כח הטומאה הנגדי.

זכות האב והאם בקריאת שם לבנם. בקהלת רבה ד' ג' תניא, ג' שמות נקראו לאדם הזה, אחד שקראו לו אביו ואמו ואחד שקראו לו אחים ואחד שקראו לו בספר תולדות ברייתו ע"כ.

בספר טעמי המנהגים סי' תתקכ"ט כ': וראיתי במשנת חסידים בשם האריז"ל וז"ל: והשם שקרא האב לבן, הקב"ה מזמין בפיו, כי זה שמו יש לו בקדושה, וכנגדו יש לו שם בקליפה, וראוי לו שידענו כדי לתקנו עכ"ל. וכ"ה בס' הכוננת דף ע"ב וד' כ"ו, ע"ש באריכות.

חידושים במצות הכנסת אורחים שנלמד מאברהם אבינו

כיצד ינהג האדם עם האורחים הבאים לביתו, זהו יש ללמוד מאברהם אבינו. האחד, שיהא שמח לקראתם ולא יצער עצמו על הוצאותיו עמהם, רק יחזיק להם טובה על שבאו לביתו כאילו הוא מקבל הנאה מהם והם לא יקבלו הנאה ממנו, כדרך שעשה אברהם שהי' לך לקראתם והשתחוה להם שימלאו את בקשתם מהם שיאכלו עמו.

ספר החיים ח"ג פ"ג - וע"ש עוד

אמרו חז"ל (ב"מ פ"ו, א') כתיב קמת וכתבי סולת מכאן שהאשה עיניה צרה באורחין, וקשה מאד דאף אם נתלק הקרא לשנים, ונאמר שאחד אמר קמת והשני אמר סולת, טוב לנו יותר לומר שאברהם אמר קמת, שכן כתיב ויאמר אברהם מהרי קחי שלש סאים קמת, א"כ אמר אברהם קמת אלא שהשיבה שרה ואמרה סולת, והמיתי ייתי נאמר להיפוך. עוד קשה וכו'. ונוכל לומר דהפי' כפשוטו, שאברהם אמר קמת וכו' ושרה ויחיתה יותר ואמרה סולת, ואעפ"כ מכאן שהאשה עיני' צרה באורחים יותר מהאיש. וכיצד, כי הבעל שהוא מכניס אורחים יאמר לאשתו: אורח יאכל וצריך אתנו ולא תוציא עליו הוצאות אלא מפתניו יאכל, ומה שאנו אוכלים יאכל גם האורח, וכן עשה אברהם, בביתו הי' המאכל קמת ואמר אברהם לשרה כי גם לאורחים די בקמת. אמנם האשה תירא כי עיי' בימי הבעה"ב בכל צהריים אורח לביתו, על כן תאמר אליו בערמה, לא כן אבי, לנו די בקמת אבל לאורחים סולת דוקא, וידעת שעיי' שיהי' ההוצאה מרובה לא יכניס הבעה"ב אורחים יום ביומו, א"כ אומרת כן משום שעייני' צרה באורחים.

תורת משה לחתמים (החדש) בראשית עמ' כ"ג

ומזה תבין כו' אשה האומרת שאינה יכולה לתת לאכול להאורח אם לא תכין עצמה קודם ותבשל הרבה למענו וממבחר המאכלים אין זה אלא עין צרה, כי אם יאמרו לה שתכין על אכילת אורח, לא תרצה ותאמר תירוצים אחרים, אין לה בשר עתה, ומים. ועיקר חביבות מצות הכנסת אורחים מי שרוצה לקיימה לקרוא האורח על מה שהכין למענו, ובודאי האורח לא בהמה ושור הוא שיצטרך לאכול עד אין שיעור, ורק כאשר יתן בעין יפה בלב, ולב ישבעו נפשם בטוב ולא ירעבו.

באר מים חיים ורא"ה ח' - ע"ש עוד

גדר גדול גדרתי בעדי, שאם אומין איזה אורח אצוה שלא תוסיף עבורו שום מין מאכל לכבודו, והיה זה למען אל תמנע זוגתי לריבי הטורח או ההוצאה להרשות אוני על כך.

תהננות של הגאון ר' שלמה אג"ר זצ"ל

והוא יושב פתח האוהל כחום היום. אברהם אבינו ע"ה לימד דרך חדשה בהכנסת אורחים, שהוא עומד ליד הדלת, ואת האורח הוא עושה לבעל הבית.

בית יצחק עה"ת בשם הח"ק ר' יעקב דוד מאמישינוב ז"ע

אברהם אבינו ע"ה מסר נפשו לקיים מצות הכנסת אורחים והי' דוגה שהאורחים יאכלו, וגם הוא אכל עמהם, והשתא שנטמאה הלחם וא"כ לא הי' יכול אברהם לאכול, וא"כ גם האורחים יבשו מלאכול, לזאת לא הביא לחם כלל. וזה שפרשי' ולחם לא הביא לפי שנטמאת העיסה.

ליקוטי מהר"ם שיק

דמדוך מי שהוא מכניס אורח לעכב אצלו אורחים על זמן יותר, ומיום ד' יעכב על יום השבת. והרבה פעמים יגיע מזה רעה לאורח כי הוא נתפז לדרכו למצוא טרף לביתו ואינו יכול להניח נגד הבעה"ב. וה"ג המלאכים היו יראים אולי יעכבם על זמן רב בראותם גודל חשקו למצות הכנסת אורחים. אך באמת יצא מפיו וסעדו לבכם אחר תעבורו. אמרו לו כן תעשה כאשר דברת ואל תעכבנו.

קרבן העני

דיש בני אדם אשר יבא אצלם אורח ואין לו ליתן לו מאכל חשוב לא יתן לו כלום כי בושה היא לו. ובאמת האביון נפשו ברעב תתעף, ואף אם יתנו לו לחם יבש עם בצל ישמת, ובלבד שיתנו לו עם פנים שוחקות כמ"ש (משלי יז א) טוב פת חריבה ושלוה בה מבית מלא זבחי ריב. לכן צריך כל מי שרוצה לזכות במצוה זו אשר הוא אחת מג' עמודי עולם הזהו ליתן לעני מן הבא לידו ובה יוכל קיים מצוה זו תמיד, אבל מי שירצה לקיים ליתן לעני דוקא מאכלים חשובים ילאה במתרה, וכוה נהג א"א איש החסד לכך אמר לה דוקא קמת, כי אמר אלי עד שעה או ב' יבואו אורחים אחרים ומי יסיפק להם סולת.

קרבן העני